

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Nezletilý bez doprovodu na území ČR

Mgr. Anna Strádalová (ÚMČ Praha 5)

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Nezletilý bez doprovodu (NBD)

- nezletilou osobou bez doprovodu se rozumí osoba mladší 18 let, která přicestuje na území bez doprovodu zletilé osoby odpovídající za ni podle právního řádu platného na území státu, jehož občanství osoba mladší 18 let má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, na území státu jejího posledního bydliště, a to po takovou dobu, po kterou se skutečně nenachází v péči takovéto osoby
- nezletilou osobou bez doprovodu se rozumí i osoba mladší 18 let, která byla ponechána bez doprovodu poté, co přicestovala na území

(definice dle zákona o azylu)

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

První kontakt s klientem

Ve většině případů je prvním, kdo přijde do kontaktu s NBD některá ze složek PCR. Dalšími kdo může mít první kontakt s NBD je např. OSPOD či nevládní organizace...

- Klient přicházející z ulice
- Klient vstupující na území ČR přes letiště
- Klient zadržen při cestě přes naše území

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Klient přicházející z ulice

Klient, který se již nějakou dobu pohybuje na území ČR

- Zadržen PČR při páčání trestné činnosti – jde převážně o klienty přicházející ze Slovenska, Rumunska, Bulharska,...
- Zadržen při kontrolách tržnic, fabrik či ubytoven – jde převážně o klienty z Vietnamu, Ukrajiny,...
- Jedná se i o případ, kdy je zákonný zástupce trestně odstíhán a nastupuje do výkonu trestu.
- Rodina cizinců žijící na území ČR – zde se může jednat například o rozpad rodiny, výchovné problémy dětí, týrání či zneužívání,...

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Klient vstupující na území ČR pře letiště

Jediný hraniční přechod ČR

- Zadržén při vstupu na území ČR
- Převážně se jedná o klienty ze třetích zemí, kteří zde chtějí požádat o mezinárodní ochranu (Afrika, Asie,...)
- Přicestují pomocí převaděčů s falešnými doklady

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Klient zadržen při cestě přes naše území

- Jsme pro ně pouze tranzitní zemí
- Cílem jejich cesty je jiná země, převážně v západní Evropě
- Zadržení nejčastěji v dopravních prostředcích, kdekoli na našem území
- Časté jsou brzké útěky po umístění

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Místní příslušnost

- Adresa trvalého bydliště mimo ČR
- NBD je přihlášen k pobytu na adrese ústavního zařízení (dle zákona č. 326/1999 Sb.)
- Příslušný OSPOD vede spisovou dokumentaci OM
- Spisovou dokumentaci NOM vede OSPOD pouze v některých případech u dětí s adresou trvalého bydliště na území SR

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Typy opatrovnictví

- Opatrovník pro zajištění (zástupce nevládní organizace)
- Opatrovník pro správní vyhoštění (OSPOD)
- Opatrovník pro řízení o udělení mezinárodní ochrany (zástupce nevládních organizací)
- Opatrovník pro pobyt (OSPOD)
- Opatrovník pro řízení o nařízení ÚV - kolizní opatrovník (OSPOD)

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Umístění na základě předběžného opatření

- V těchto případech jde § 76a OSŘ (tzv. PO rychlé)
- V návrhu na toto PO by se mělo objevit, že jde o nezletilého cizince bez doprovodu na území ČR
- Součástí návrhu by mělo být zařízení, do kterého chcete klienta umístit (ZDC, česká zařízení)
- Nezletilému se vydáním PO legalizuje pobyt do 18-ti let
- Nenechávejte s dítětem lékaře před vydáním PO (klient nemá zdravotní pojištění)

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Nařízení ústavní výchovy

- Před nařízením ÚV musí opatrovník určený pro toto řízení zjistit zda neexistuje osoba, která zajistí péči o nezletilého (většinou jde o členy širší rodiny)
- Za důvod pro nařízení ÚV u dětí cizinců se považuje i dlouhodobá nepřítomnost zákonného zástupce v ČR
- Nařízením ÚV se odkládá účinnost správního vyhoštění
- Dále se řídíme dle zákona č. 359/1999 Sb.

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Dovolenky

- Často se jedná o osoby, které nejsou v příbuzenském vztahu k nezletilému
- Prošetření poměrů včetně výpisu z rejstříku trestů a psychologického vyšetření
- U rodinných příslušníků se často setkáme s jazykovou bariérou
- Celkově hrozí větší nebezpečí

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Nevládní organizace zabývající se problematikou dětí-cizinců

- Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU)
- Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)
- Sdružení pro integraci a migraci
- A další...

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Státní organizace zabývající se problematikou dětí-cizinců

- Odbor azylové a migrační politiky MV ČR (vyřizují azylové procedury)
Jeho součástí je i Dublinské středisko MV ČR (slučování rodin v rámci EU)
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (osvojení, výživné, výživné)
- Správa uprchlických zařízení MV ČR
- PČR – Služba cizinecké policie MV ČR

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Určování totožnosti a věku

- Jeden z nejčastějších problémů
- Cizinci přicházení převážně bez dokladů
- Totožnost a věk se stanovuje na základě čestného prohlášení klienta
- Informace, které nám klient sdělí není možno ověřit, jelikož ve většině zemí, ze kterých přicházení nemají evidenci obyvatel
- Při pochybnostech o věku, lze provést zkoušku věku

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Kostní zkouška věku

Jedná se o metodu, kdy se pomocí rentgenového snímku zápěstních kůstek určuje míra osifikace kostí. Provádí se na specializovaném pracovišti v FN MOTOL.

Provedení kostní zkoušky může navrhnout :

- Ředitel zařízení ve kterém je klient umístěn
- OAMP v rámci azylové procedury
- Soud
- OSPOD může provedení kostní zkoušky požadovat při soudním řízení o nařízení ÚV, jako důkazní materiál

IOM International Organization for Migration
IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Děkuji za pozornost